

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ЛНАУ

Протокол № 7

від «28» 05 2020 року

ВВЕДЕНО В ДІЮ:

Наказом № 1077

Від «29» 05 2020 року

В. о. ректора В. А. ПОДОЛЬСЬКИЙ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНІ ПРОГРАМИ ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

м. Старобільськ

1. Загальні положення

1.1. Положення про освітні програми (далі – ОП), за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в Луганському національному аграрному університеті (далі – ЛНАУ), розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 347, «Положення про акредитацію освітніх програм» від 11 липня 2019 року №977, «Положення про організацію освітнього процесу в Луганському національному аграрному університеті», «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Луганському національному аграрному університеті».

1.2. Це Положення визначає порядок та процедуру розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних та освітньо-наукових програм (далі – ОПП/ОНП) у Луганському національному аграрному університеті з метою забезпечення якості освітнього процесу.

1.3. Освітня програма започатковується в межах ліцензованої спеціальності. Декілька освітніх програм можуть реалізуватися в рамках однієї спеціальності ЛНАУ.

1.4. Освітня програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

1.5. Використовується освітня програма під час: акредитації освітньої програми та інспектування освітньої діяльності за спеціальністю; розроблення навчального плану, програм навчальних дисципліні і практик; розроблення засобів діагностики якості вищої освіти; – визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації; професійної орієнтації здобувачів фаху.

1.6. Освітні програми бувають:

для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – освітньо-професійна програма (далі – ОПП);

для другого (магістерського) рівня вищої освіти – освітньо-професійна програма та/або освітньо-наукова програма (ОПП/ ОНП);

для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – освітньо-наукова програма (далі – ОНП).

1.7. Освітня програма містить такі складові:

титульна сторінка;

передмова;

лист погодження;

зміст;

профіль освітньої програми;

перелік компонентів освітньої програми;

структурно-логічна схема;

форма атестації здобувачів вищої освіти;

матриця відповідності програмних компетентностей;

матриця забезпечення програмних результатів навчання.

1.8. На основі затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (з урахуванням вимог професійних

стандартів у відповідній професійній галузі), проектною групою розробляється освітня програма. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

1.9. Гарант освітньої програми (керівник проектної групи) несе відповідальність за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітню програму (проект освітньої програми) на офіційному вебсайті ЛНАУ.

1.10. Вимоги Положення є обов'язковими для усіх структурних підрозділів та учасників освітнього процесу в Луганському національному аграрному університеті.

2. Порядок розроблення та затвердження нової освітньої програми

Розроблення нової ОП включає такі аспекти: призначення гаранта освітньої програми та формування проектної групи; аналіз актуальності ОП з метою встановлення суспільної потреби в освітній програмі; визначення профілю ОП; розроблення навчального плану та визначення освітнього змісту ОП; розроблення системи оцінювання якості ОП з метою її удосконалення.

2.1. Проектна група визначається наказом керівника закладу освіти за поданням директора ННІ/декана факультету на підставі пропозицій випускової кафедри. Вона складається з педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти, для осіб з вищою освітою і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

Проектна група аналізує та оцінює доцільність запровадження нової ОП. Проектна група спирається на зауваження та пропозиції від здобувачів вищої

освіти, представників органів студентського самоврядування та ради молодих вчених, випускників, роботодавців, академічної спільноти та інших зацікавлених осіб.

2.2. Керівником проектної групи (гарантом освітньої програми) призначається один з її членів, який має науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та наукової роботи не менш як десять років для освітньо-наукового ступеня доктора філософії і ступеня магістра та п'ять років для освітніх ступенів бакалавра і молодшого. Керівник проектної групи не може в поточному навчальному році одночасно керувати іншими проектними групами, за винятком керівництва проектними групами за різними рівнями вищої освіти в межах однієї спеціальності в даному закладі вищої освіти.

Гарант ОП за результатами аналізу та оцінювання доцільності запровадження освітньої програми звертається до керівництва ННІ/факультету, на базі якого планується реалізація цієї програми, обґрунтованим клопотанням про розгляд питання на вченій раді цього ННІ/факультету ЛНАУ щодо запровадження відповідної освітньої програми.

2.3. Після ухвалення вченою радою ННІ/факультету рішення про доцільність запровадження освітньої програми, керівництво ННІ/факультету звертається до керівництва ЛНАУ з обґрунтованим клопотанням про запровадження в освітню діяльність нової освітньої програми та створення відповідної робочої групи і проектної групи освітньої програми.

2.4. У разі прийняття рішення про запровадження нової ОП за пропозиціями керівництва та вченої ради ННІ/факультету, готується проект наказу про затвердження складу робочої групи зі спеціальності та проектної групи освітньої програми.

2.5. Проектна група розробляє ОП (зміни до ОП) відповідно до затвердженої форми, оприлюднює її на офіційному вебсайті ЛНАУ для громадського обговорення не пізніше як за 1 місяць до її розгляду та надає на обговорення на засідання випускової(-их) кафедри (кафедр), вченої ради ННІ/факультету та робочої групи.

2.6. Під час громадського обговорення ОП (змін до ОП) на засіданні робочої групи за відповідною спеціальністю проводиться узгодження: програмних компетентностей та результатів навчання; програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій; програмних результатів навчання зі стандартами вищої освіти; результатів вивчення освітніх компонент (навчальних дисциплін) з програмними результатами навчання); модульних (дисциплінарних) результатів навчання з програмними компетентностями; методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання; методів оцінювання відповідно з модульними (дисциплінарними) та програмними результатами навчання та формуються пропозиції та зауваження до освітньої програми (змін до освітньої програми) для проектної групи.

2.7. Проектна група під час розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, зобов'язана врахувати всі обґрунтовані інтереси, пропозиції та зауваження робочої групи та заінтересованих сторін.

2.8. Протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення, проектна група оприлюднює на офіційному вебсайті ЛНАУ пропозиції до освітньої програми (змін до освітньої програми).

2.9. Керівник проектної групи після громадського обговорення та врахування пропозицій до ОП (змін до ОП) надає освітню програму та рецензії на неї від стейкхолдерів на засідання вченої ради ЛНАУ.

2.10. За результатами розгляду ОП вчена рада ЛНАУ може прийняти рішення про її затвердження або направлення на доопрацювання, або про відмову у затвердженні.

2.11. Рішення вченої ради ЛНАУ про затвердження ОП є підставою для розробки навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною освітньою програмою.

2.12. Затверджена ОП передається секретарем Вченої ради для розміщення на офіційному вебсайті ЛНАУ до відділу технічної підтримки ІТ-серверів не пізніше ніж через 2 доби після її затвердження.

3. Порядок реалізації освітньої програми

3.1. Процедура розробки навчального плану і робочого навчального плану та реалізація ОП визначається Положенням про організацію освітнього процесу в ЛНАУ.

3.2. Управління реалізацією ОП здійснюється:

керівником ННІ/факультету: матеріально-технічне забезпечення; інформаційне та навчально-методичне забезпечення; профорієнтаційна робота з потенційними вступниками; взаємодія з заінтересованими сторонами; забезпечення якості освітньої програми, що реалізується; організація проведення самооцінювання освітньої програми та освітньої діяльності;

гарантом освітньої програми (керівником проектної групи): організація розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми; аналіз та впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти в зміст і технологію реалізації освітньої програми; контроль відповідності групи забезпечення освітньої програми ліцензійним умовам

згідно з законодавством; проведення самооцінювання освітньої програми та освітньої діяльності.

3.3. Впродовж всього періоду реалізації ОП у межах відповідної спеціальності, ЛНАУ зобов'язаний виконувати ліцензійні умови згідно з законодавством до цієї спеціальності.

4. Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм

4.1. Моніторинг освітніх програм

4.1.1. Моніторинг ОП проводиться з метою удосконалення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Моніторинг освітньої програми здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Моніторинг здійснюється проектною групою. Проектна група має інформувати здобувачів вищої освіти і НПП про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

4.1.2. Моніторинг ОП проводиться за участі здобувачів вищої освіти, представників органів студентського самоврядування та ради молодих вчених, випускників, роботодавців, академічної спільноти та інших зацікавлених сторін.

4.1.3. Способи проведення моніторингу – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

Систему обов'язкових методів і засобів моніторингу визначає науково-методична комісія університету за поданням проектних груп.

4.1.4. Анкета освітньої програми складається з основних критеріїв забезпечення якості, кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями.

4.1.5. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до науково-методичної комісії університету не пізніше ніж 1 березня кожного року.

4.1.6. Оцінювання освітньої програми та освітньої діяльності за освітньою програмою здійснюється за кожним критерієм згідно зі шкалою оцінювання, яка охоплює чотири рівні відповідності:

рівень «F» - освітня програма та/або освітня діяльність за цією програмою не відповідає визначеному критерію, і виявлені недоліки мають фундаментальний характер та/або не можуть бути усунені протягом одного року;

рівень «E» - освітня програма та/або освітня діяльність за цією програмою загалом не відповідає визначеному критерію, однак виявлені недоліки можна усунути протягом одного року;

рівень «B» - освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими;

рівень «A» - освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію, у тому числі мають інноваційний/взірцевий характер.

4.1.7. Основні критерії забезпечення якості освітніх програм:
сприяє виконанню місії та досягнення цілей Університету;

враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);

орієнтована на конкретну професію;

назва узгоджується із змістом;

методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів вищої освіти та виробничої практики, сприяють досягненню цілей освітньої програми;

цілі і результати навчання за освітньою програмою мають бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників, які навчалися за цією програмою;

цілі і результати навчання за освітньою програмою мають бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня вищої освіти;

цілі і результати навчання за освітньою програмою мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;

при існуванні професійного стандарту, цілі та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок, зазначених у стандарті;

практична підготовка (практики), що необхідна для досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття і застосування здобувачами вищої освіти ефективних методів роботи;

організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного завершення визначені;

здобувачам вищої освіти має бути надана інструкція щодо проходження практик та відповідне керівництво у робочому середовищі.

4.2. Періодичний перегляд освітніх програм

4.2.1. Перегляд ОП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. ОП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

4.2.2. Перегляд ОП здійснюється не рідше ніж 1 раз на рік. Обґрунтовані зміни чи доповнення до освітньої програми вносяться, у разі необхідності, у такому ж порядку, як під час розробки та затвердження освітньої програми відповідно до цього Положення.

4.2.3. Підстави для оновлення та перегляду ОП:

ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або академічної спільноти і/або НПП, які її реалізують;

результати оцінювання якості;

об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

Підстави для перегляду освітньої програми не є вичерпними.

4.2.4. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

4.2.5. Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за навчальний рік).

Підставою для розробки нових навчальних планів є:

затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;

затвердження нових стандартів вищої освіти;

внесення змін до дисциплін циклу самостійного вибору здобувачів вищої освіти (за рішенням вченої ради Університету).

4.2.6. Модернізація ОП має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. Зміна виду освітньої програми також відноситься до удосконалення.

Модернізація ОП може проводитися з:

ініціативи керівництва Університету/факультету/ННІ у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самоаналізу або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти;

ініціативи гаранта освітньої програми за відсутності набору вступників на навчання;

ініціативи проектної групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці;

наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОП.

4.2.7. Модернізована освітня програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку.

З ініціативи проектної групи або ННІ/факультету, що реалізує ОП, відбувається повторне затвердження освітніх програм, у разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОП (складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше, ніж на 50 %.

4.2.8. Після перегляду та затвердження освітньої програми вона розміщується проектною групою на офіційному вебсайті ЛНАУ.

5. Закриття освітньої програми

5.1. Вчена рада ЛНАУ приймає рішення про закриття ОП з числа тих, що реалізуються в ЛНАУ.

5.2. Освітня програма може бути вилучена з переліку освітніх програм, які реалізуються в ЛНАУ з наступних причин:

з ініціативи випускового факультету (структурного підрозділу), обґрунтоване рішення якого про відмову від реалізації освітньої програми повинно бути розглянуто вченою радою цього факультету (структурного підрозділу);

у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання протягом 2 років за новою освітньою програмою та відсутності здобувачів вищої освіти, які навчаються за відповідною освітньою програмою (за поданням керівника проєктної групи (гаранта освітньої програми));

якщо впродовж останніх 2-х років відбувається набір на навчання малокомплектних груп (до 3-4 осіб) та відсутній попит на спеціальність на ринку праці;

у разі перегляду освітньої програми, що призвело до зміни її назви;

за результатами зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньої програми та освітньої діяльності.

6. Самооцінювання освітньої програми та освітньої діяльності

6.1. Оцінювання ОП та освітньої діяльності за освітньою програмою здійснюється відповідно до критеріїв, затверджених Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

6.2. За результатами самооцінювання освітньої програми керівник (гарант освітньої програми) проектної групи готує звіт про самооцінювання освітньої програми та освітньої діяльності і надає його на розгляд вченої ради ЛНАУ.

6.3. Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) забезпечує своєчасне оформлення звіту про самооцінювання освітньої програми та освітньої діяльності та його оприлюднення на офіційному вебсайті ЛНАУ.

7. Публічність і прозорість освітньої програми

7.1. Публічність і прозорість ОП досягається прозорістю діяльності ЛНАУ через інформування зацікавлених сторін та виконання своїх зобов'язань перед суспільством, про всі аспекти освітнього процесу в ЛНАУ.

7.2. Усі нормативно-правові документи, які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, оприлюднені на офіційному вебсайті ЛНАУ.

7.3. Розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд, закриття ОП у ЛНАУ здійснюється відповідно до цього Положення, через оприлюднення їх на офіційному вебсайті ЛНАУ для громадського обговорення.

7.4 Гаранти ОП (керівники проектних груп) зобов'язані виконувати вимоги чинного закону України «Про інформацію», у процесі оприлюднення на офіційному вебсайті ЛНАУ інформації про освітні програми.

Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітню програму на сайті Університету є усі члени проектної групи.

Інформація про ОП вноситься проектною групою до ЄДБО в електронному вигляді.

8. Прикінцеві положення

8.1. Це Положення затверджується вченою радою Університету і вводиться в дію відповідним наказом ректора.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.

8.3. Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.